

Cultivation Practices - Coriander

Climate: Coriander thrives in cool, dry, and frost-free conditions, ideally with temperatures between 20-25°C.

Land Preparation: The soil prefers well-drained and loamy or silty with a pH of 6-8. For rainfed cultivation, clayey soils are preferred. Deep ploughing during summer to control nematodes and soil-borne pests.

Seeds & Sowing:

Sowing time: June-July and October-November are the recommended sowing times.

Seed rate: 10-12 kg/ha for irrigated crops, and 20-25 kg/ha for rainfed crops.

Seed Treatment: Split the seeds to improve germination. Treat seeds with Trichoderma viride (4g/kg of seed) to control wilt. For rainfed crops, seed hardening with Potassium Dihydrogen Phosphate (10g/lit of water for 16 hours) is beneficial.

Spacing: Maintain a proper spacing of 20 cm row to row and 15 cm plant to plant.

Depth: Sow seed from 0.5 to 1 inch (1.3 to 2.5 cm) deep.

Nutrient Management: Basal Dose: Apply 12 kg of N, 16 kg P₂O₅, and 8 kg K₂O per acre as a single basal dose. Irrigated Conditions: Apply 18kg of N, 12 kg of P₂O₅, and 12 kg of K₂O per acre as a basal dose.

Irrigation: First irrigation immediately after sowing, followed by irrigations at 6-10-day intervals.

Weed Management: Application of pre-emergence herbicides i.e., pendimethalin or any other recommended. Application of post-emergent herbicides i.e., Quizalofop ethyl or any other recommended. Two hand weedings, at 20 and 40 DAS, are often effective. Balance fertilizer (N+P+K+S) dose can improve crop growth and reduce weed competition.

Pest and Disease Management: Aphids can be controlled with appropriate insecticides. Stem gall and powdery mildew can be managed with appropriate fungicides.

Harvesting: Harvest when 50% of the seeds turn yellow. Dry the harvested crop in shade to preserve volatile oil content. Use cement-concrete threshing yards or tarpaulins during harvesting and processing.

Disclaimer: This is general recommendation of package of practices for the Coriander, but specific recommendations may be followed according to local agriculture institutes/departments.

धनिया की खेती की विधि

जलवायु: धनिया ठंडी, शुष्क और पाले-मुक्त परिस्थितियों में अच्छी तरह उगता है। आदर्श तापमान 20-25°C है।

भूमि की तैयारी: मिट्टी अच्छी तरह निकासी वाली, दोमट या सिल्टी और pH 6-8 वाली होनी चाहिए। वर्षा आधारित खेती में चिकनी मिट्टी अनुकूल है। वर्मीकम्पोस्ट और गहरी जुताई से नेमाटोड और मिट्टी-जनित कीट नियंत्रित होते हैं।

बुवाई का समय: जून-जुलाई और अक्टूबर-नवम्बर

बीज दर: सिंचाई वाली फसल के लिए 10-12 किग्रा/हेक्टेयर, वर्षा आधारित फसल के लिए 20-25 किग्रा/हेक्टेयर

बीज उपचार: अंकुरण बढ़ाने के लिए बीज को विभाजित करें। बीज को ट्राइकोडर्मा विरिडे (4 ग्राम/किग्रा) से उपचारित करें ताकि विल्ट रोग नियंत्रित हो। वर्षा आधारित फसल में बीज को KDP (10 ग्राम/लीटर पानी में 16 घंटे) से हार्डनिंग करना लाभकारी है।

दूरी: कतार से कतार 20 से.मी. और पौधा से पौधा 15 से.मी.

गहराई: 0.5-1 इंच (1.3-2.5 से.मी.)

पोषक तत्व प्रबंधन:

बेसल खुराक: 12 किग्रा N, 16 किग्रा P₂O₅, 8 किग्रा K₂O प्रति एकड़
सिंचाई वाली फसल: 18 किग्रा N, 12 किग्रा P₂O₅, 12 किग्रा K₂O प्रति एकड़

सिंचाई: बुवाई के तुरंत बाद पहली सिंचाई, फिर 6-10 दिन के अंतराल पर।

निंदाई-गुड़ाई: पर्ी-इमर्जेस हर्बीसाइड (पेंडिमेथालिन या अन्य) का उपयोग। पोस्ट-इमर्जेस हर्बीसाइड (क्विज़ालोफॉप एथिल या अन्य) का प्रयोग। 20 और 40 DAS पर दो बार हाथ से निंदाई। संतुलित उर्वरक (N+P+K+S) खरपतवार प्रतिस्पर्धा को कम करता है।

कीट और रोग प्रबंधन: एफिड नियंत्रण के लिए उचित कीटनाशक। स्टेम गॉल और पाउडरी मिल्ड्यू के लिए उचित फफूंदीरोधक।

कटाई: जब 50% बीज पीले हो जाएं तो कटाई। वाष्पशील तेल सामग्री बनाए रखने के लिए छाया में सुखाएँ। कटाई और प्रसंस्करण के दौरान सीमेंट-सीमेंट या टारपोलिन का उपयोग करें।

अस्वीकरण : यह धनिया की खेती के सामान्य क्रियाओं का सुझाव है। क्षेत्र विशेष के अनुसार स्थानीय कृषि संस्थानों/विभागों की सलाह अवश्य लें।

कोथिंबीर लागवड तंत्रज्ञान

हवामान: धणे थंड, कोरड्या आणि दंवमुक्त परिस्थितीत चांगले वाढते, आदर्शतः 20-25° सेल्सिअस तापमानात.

जमीन तयार करणे: मातीचा चांगला निचरा होणारी, चिकणमाती किंवा गाळयुक्त माती पसंत करते ज्याचा pH 6-8 असतो. पावसाळी लागवडीसाठी, चिकणमाती पसंत केली जाते. नेमाटोड आणि मातीजन्य कीटकांचे नियंत्रण करण्यासाठी उन्हाळ्यात खोल नांगरणी करा.

बियाणे आणि पेरणी:

पेरणीचा वेळ: जून-जुलै आणि ऑक्टोबर-नोव्हेंबर हा पेरणीचा वेळ शिफारसित आहे.

बियाण्याचा दर: बागायती पिकांसाठी 10-12 किलो/हेक्टर आणि पावसाळी पिकांसाठी 20-25 किलो/हेक्टर.

बीज प्रक्रिया: उगवण सुधारण्यासाठी बियाणे विभागून घ्या. मरगळ नियंत्रित करण्यासाठी ट्रायकोडर्मा व्हायराइड (4 ग्रॅम/किलो बियाणे) सह बियाण्यांवर प्रक्रिया करा. पावसाळी पिकांसाठी, पोटॅशियम डायहाइड्रोजन फॉस्फेट (10 ग्रॅम/लिटर पाण्यात 16 तासांसाठी) सह बियाणे कडक करणे फायदेशीर आहे.

अंतर: ओळीपासून ओळीपर्यंत 20 सेमी आणि रोपापासून रोपापर्यंत 15 सेमी अंतर ठेवा.

खोली: बियाणे 0.5 ते 1 इंच (1.3 ते 2.5 सेमी) खोलवर पेटा.

पोषक तत्वांचे व्यवस्थापन: बेसल डोस: एकरी 12 किलो नत्र, 16 किलो स्फुरद आणि 8 किलो पालाश एकरी बेसल डोस म्हणून घ्या. सिंचनाच्या परिस्थिती: बेसल डोस म्हणून प्रति एकर 18 किलो नत्र, 12 किलो स्फुरद आणि 12 किलो पालाश घ्या.

सिंचन: पेरणीनंतर लगेच पहिले पाणी घ्या, त्यानंतर 6-10 दिवसांच्या अंतराने पाणी घ्या.

तण व्यवस्थापन: उगवण्यापूर्वीच्या तणनाशकांचा वापर, म्हणजेच पेंडिमेथालिन किंवा इतर कोणत्याही शिफारसित तणनाशकांचा वापर. उगवल्यानंतरच्या तणनाशकांचा वापर, म्हणजेच क्विझालोफॉप इथाइल किंवा इतर कोणत्याही शिफारसित. 20 आणि 40 दिवसांनी खुरपणी बहूतेकदा प्रभावी असते. संतुलित खत (एन+पी+के+एस) डोस पिकाची वाढ सुधारू शकते आणि तण स्पर्धाकमी करू शकते.

कीटक आणि रोग व्यवस्थापन: योग्य कीटकनाशकांनी मावा नियंत्रित करता येतात. स्टेम गॅल आणि बुरशीचे व्यवस्थापन योग्य बुरशीनाशकांनी करता येते.

काढणी: 50% बिया पिवळ्या झाल्यावर काढणी करा. वाष्पशील तेलाचे प्रमाण टिकवून ठेवण्यासाठी कापणी केलेले पीक सावलीत वाळवा. काढणी आणि प्रक्रिया करताना सिमेंट-काँक्रीटच्या मळणी यार्ड किंवा ताडपत्री वापरा.

अस्वीकरण: कोथिंबीर लागवड पद्धतीची ही सामान्य शिफारस आहे, परंतु स्थानिक कृषी संस्था/विभागांनुसार विशिष्ट शिफारसीचे पालन केले जाऊ शकते.

धाषा भेती नी पध्दति

हवामान: धाषा ठंडा, सूका અને પાળ મુક્ત હવામાન માં સારી રીતે ઊગે છે. 20°C થી 25°C તાપમાન તેની વૃદ્ધિ માટે અનુકૂળ છે.

જમીન તૈયારી : ધાણા માટે સારી નિકાસ વાળી,રેતાળ અથવા ભૂરા રેતાળ પોચી જમીન (pH 6 થી 8) વધુ યોગ્ય ગણાય છે. વરસાદ આધારિત ખેતી માટે માટી વાળી જમીન વધુ અનુકૂળ છે. ઉનાળામાં ઊંડું હલ ચલાવી નેમાટોડ તથા જમીન જન્ય જીવાતો નો નાશ કરવો.

બિયારણ અને વાવણી :

વાવણી નો સમય : જૂન-જુલાઈ અને ઓક્ટોબર-નવેમ્બર.

બિયારણ દર : સિંચાઈ વાળી જમીન માટે 10-12 કિલો પ્રતિ હેક્ટર, અને વરસાદ આધારિત જમીન માટે 20-25 કિલો પ્રતિ હેક્ટર.

બીજ ઉપચાર : અંકુરણ સુધારવા માટે બીજ બે ભાગ માં ફાડ કરવી. સુકારા જેવા ફૂગ જન્ય રોગ નિયંત્રણ માટે Trichoderma Viridi (4 ગ્રામ/કિલો બીજ) થી ઉપચાર કરવો. વરસાદ આધારિત પાક માટે Potassium Dihydrogen Phosphate (10 ગ્રામ/લિટર પાણીમાં 16 કલાક સુધી પલાળી રાખવું) થી બીજ ને લાભદાયી છે.

અંતર : લાઇન થી લાઇન 20 સેમી અને વનસ્પતિ થી વનસ્પતિ 15 સેમી અંતર રાખવું.

ઊંડાઈ : 0.5 થી 1 ઇંચ (1.3 થી 2.5 સેમી) ઊંડાઈ સુધી બીજ વાવવું.

ખાતર નું ઘટક માત્રા પ્રતિ એકર ખાતર નું નામ માત્રા (કિલો)

મૂળ ખાતર એક એકર દીઠ 12 કિ.ગ્રા. નાઇટ્રોજન (N), 16 કિ.ગ્રા. ફોસ્ફરસ (P₂O₅) અને 8 કિ.ગ્રા. પોટેશ (K₂O) આપવું. સિંચાઈ વાળી જમીન માટે 18 કિ.ગ્રા. N, 12 કિ.ગ્રા. P₂O₅ અને 12 કિ.ગ્રા. K₂O એક એકર દીઠ આપવું.

પાણી (સિંચાઇ) આપવાની પદ્ધતિ : પ્રથમ સિંચાઈ વાવણી પછી તુરંત કરવી. ત્યારબાદ દર 6 થી 10 દિવસે સિંચાઈ આપવી.

નિંદામણ (નીંદણ) નિયંત્રણ :વાવણી પછી pendimethalin જેવા pre-emergence ધાસ ની દવા છાંટવા. નિંદામણ ઊગ્યા પછી Quizalofop ethyl ધાસ ની દવા ઉપયોગ કરવી. હાથ થી નીંદામણ 20 અને 40 દિવસ પછી કરવું. (N+P+K+S) નું સમતુલિત ખાતર આપવા થી પાકની વૃદ્ધિ અને નિંદામણ સ્પર્ધા ઘટે છે.

જીવાત અને રોગ નિયંત્રણ : Aphids (યુસીયા જીવાતો) નિયંત્રણ માટે યોગ્ય કીટ નાશક છાંટવું. ભૂકી છારો Stem gall and powdery mildew નિયંત્રણ માટે યોગ્ય ફૂગ નાશક ઉપયોગ કરવો.

કાપણી : જ્યારે આશરે 50% બીજ પીળા થાય ત્યારે કાપણી કરવી. કાપેલા ધાણા પાક ને છાયા માં સૂકવવા જેથી તેમાં સુગંધ તેલ સુરક્ષિત રહે.

અસ્વીકરણ: આ ધાણાના પાક માટેના ખેતી પધ્ધતિઓની સામાન્ય ભલામણ છે, પરંતુ સ્થાનિક કૃષિ સંસ્થાઓ/વિભાગો અનુસાર ચોક્કસ ભલામણોનું પાલન કરી શકાય છે.

